

2023/2110(INI)

19. 9. 2023

NÁVRH ZPRÁVY

o posílení inovací a průmyslové a technologické konkurenceschopnosti díky příznivému prostředí pro začínající a rychle se rozvíjející podniky (2023/2110(INI))

Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku

Zpravodajka: Tsvetelina Penkova

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	7

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o posílení inovací a průmyslové a technologické konkurenceschopnosti díky příznivému prostředí pro začínající a rychle se rozvíjející podniky (2023/2110(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na články 101 až 109 a článek 173 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),
- s ohledem na Protokol č. 27 o vnitřním trhu a hospodářské soutěži připojený ke Smlouvě o Evropské unii a Smlouvě o fungování EU,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 22. listopadu 2016 s názvem „Budoucí evropští lídři: iniciativa pro začínající a rychle se rozvíjející podniky (COM(2016)0733),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/695 ze dne 28. dubna 2021, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa, stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků a zrušují nařízení (EU) č. 1290/2013 a (EU) č. 1291/2013¹,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. května 2021 nazvané „Aktualizace nové průmyslové strategie 2020: budování silnějšího jednotného trhu pro oživení Evropy“ (COM(2021)0350),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. července 2022 nazvané „Nový evropský program inovací“ (COM(2022)0332),
- s ohledem na článek 54 jednacího řádu,
- s ohledem na zprávu Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku (A9-0000/2023),
- A. vzhledem k tomu, že Komise zavedla různé iniciativy na podporu podnikání, inovací a digitální transformace v EU, jako je iniciativa pro začínající a rychle se rozvíjející podniky, Digitální dekáda a strategie pro jednotný digitální trh;
- B. vzhledem k tomu, že EU je odhodlána zlepšit svou průmyslovou a technologickou konkurenceschopnost na světovém trhu a je si vědoma toho, že k posílení postavení na tomto trhu je nezbytná trvalá podpora růstu začínajících a rychle se rozvíjejících podniků;
- C. vzhledem k tomu, že EU si je vědoma potenciálu, který mají začínající a rychle se rozvíjející podniky z hlediska stimulace inovací, hospodářského růstu a vytváření pracovních míst v EU, řešení společenských výzev, podpory udržitelnosti a přispívání k cílům stanoveným v Zelené dohodě pro Evropu, programu Digitální Evropa, Novém evropském programu inovací a aktualizované průmyslové strategii EU;

¹ Úř. věst. L 170, 12.5.2021, s. 1.

1. vyzývá Komisi, aby ve spolupráci s členskými státy navrhla harmonizované definice začínajícího a rychle se rozvíjejícího podniku, které by zohlednily jejich odlišnosti a jasně rozlišovaly mezi nimi a malými a středními podniky;
2. vyjadřuje znepokojení nad tím, že orgány EU zveřejnily několik sdělení o začínajících podnicích, přestože žádné konkrétní definice začínajícího a rychle se rozvíjejícího podniku dosud nebyly přijaty;
3. obává se, že nepřijetí správných definic snižuje účinnost stávajících politik a právních předpisů; konstatuje, že ačkoli se zájmy začínajících podniků a malých a středních podniků částečně překrývají, existují mezi těmito podniky značné rozdíly, které se projeví, jakmile vstoupí do fáze získávání finančních prostředků a růstu; domnívá se proto, že pouhé zařazení začínajících podniků mezi malé a střední podniky bez jasného rozlišení omezuje jejich růst, přístup na trhy a investiční příležitosti;
4. je přesvědčen, že rozlišující definice zvýší možnosti podpory prostřednictvím opatření, která jsou přizpůsobena specifickým rysům začínajících a rychle se rozvíjejících podniků, a posílí jejich přístup na evropské kapitálové trhy a k soukromým investorům; vyzývá Komisi, aby vypracovala komplexní evropskou strategii pro začínající a rychle se rozvíjející podniky, která by řešila výzvy, jimž tyto podniky v EU čelí;
5. vyzývá Komisi a členské státy, aby v rámci nadcházejícího balíčku úlev pro malé a střední podniky určily způsoby, jak zavést další finanční pobídky, které by podpořily začínající a rychle se rozvíjející podniky v zavádění technologií;
6. vyzývá Komisi a členské státy, aby vypracovaly komplexní politiky, předpisy a strategie, jež budou v souladu s evropskou iniciativou pro začínající a rychle se rozvíjející podniky a podpoří prostředí, které bude pro tyto podniky příznivé, včetně přístupu k financování, zjednodušení právních předpisů, udržení a získávání talentů a podpory internacionalizace;
7. vítá vytvoření fondu Evropské rady pro inovace na podporu inovativních začínajících podniků;
8. vyzývá Komisi, aby podporovala a usnadňovala účast inovativních začínajících a rychle se rozvíjejících podniků v programech a projektech financování EU, které přispívají k souběžné ekologické a digitální transformaci;
9. bere na vědomí cíle EU týkající se aktu o průmyslu pro nulové čisté emise² a vyzývá Komisi, aby zvažila, jak navrhnout dodatečné daňové pobídky pro začínající a rychle se rozvíjející podniky, aby se podpořily investice do technologií pro nulové čisté emise a účast na projektech pro nulové čisté emise a usnadnilo zavádění technologií pro nulové čisté emise v průmyslových hodnotových řetězcích EU;
10. naléhavě vyzývá Komisi, aby posílila mechanismy financování začínajících a rychle se rozvíjejících podniků, včetně zadávání veřejných zakázek a poskytování grantů, půjček

² [Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje rámec opatření pro posílení evropského ekosystému výroby produktů technologií pro nulové čisté emise \(akt o průmyslu pro nulové čisté emise\), který dne 16. března 2023 předložila Komise, \(COM\(2023\) 0161 final\).](#)

a rizikového kapitálu, a aby prozkoumala možnost zřízení specializovaného evropského fondu pro začínající a rychle se rozvíjející podniky;

11. vyzývá Evropský investiční fond a národní rozvojové banky, aby navýšily své investice do začínajících a rychle se rozvíjejících podniků, zejména těch, které působí v nově vznikajících odvětvích s vysokým potenciálem;
12. vyzývá k zavedení předpisů a rámců, které budou pro začínající a rychle se rozvíjející podniky příznivé a umožní jim, aby se dále rozvíjely, rozšiřovaly a vyvíjely přeshraniční činnost, a zároveň zajistí ochranu spotřebitele, soukromí údajů a spravedlivou hospodářskou soutěž;
13. doporučuje podporovat partnerství veřejného a soukromého sektoru, spolupráci mezi začínajícími podniky a zavedenými podniky a vytváření inovačních klastrů na podporu předávání znalostí, výzkumu a vývoje a také přístupu na trhy nových technologií;
14. vyzývá členské státy a Komisi, aby v příslušných případech zavedly daňové režimy, pobídky a zjednodušené administrativní postupy příznivé pro podnikatele s cílem přilákat a udržet talenty, vytvářet pobídky pro investice a podporovat podnikání;
15. naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly iniciativy, které prosazují digitální dovednosti, spolupráci, sdílení znalostí, podnikání a mentorství na všech úrovních vzdělávání a díky nimž mohou jedinci získat nezbytné znalosti a schopnosti, které jim umožní uspět v digitálním věku;
16. naléhavě vyzývá Komisi, aby začínající a rychle se rozvíjející podniky zahrnula do svých programů podporujících dovednosti a talent a aby upozorňovala na příležitosti, které začínající a rychle se rozvíjející podniky nabízejí mladým absolventům, včetně zaměstnání;
17. doporučuje vytvoření regionálních ekosystémů pro začínající podniky, které by podporovaly místní podnikání, inovační střediska a podnikatelské inkubátory a využívaly silné stránky a zdroje každého regionu;
18. vybízí Komisi, aby zvážila další opatření k otevření souborů dat veřejné správy a veřejného sektoru s cílem zajistit dostupnost údajů v reálném čase, díky které se zkvalitní přijímání rozhodnutí a podpoří inovace pro začínající a rychle se rozvíjející podniky;
19. naléhavě vyzývá Komisi, aby zvážila další opatření k zajištění toho, aby začínající a rychle se rozvíjející podniky měly přístup k datům pro výzkum a mohly je využívat a aby mohly používat technologie umělé inteligence k řešení každodenních problémů a měly k dispozici co nejširší škálu veřejných a soukromých datových souborů;
20. vyzývá k vytvoření účinných a transparentních mechanismů, které usnadní přístup začínajících a rychle se rozvíjejících podniků k veřejným zakázkám a podpoří jejich účast na poskytování inovativních řešení problémů veřejného sektoru;
21. vyzývá Komisi, aby podobně jako v roce 2021, kdy přijala test dopadů na malé a střední podniky, vypracovala a přijala „test dopadů na začínající podniky“ s cílem lépe posoudit dopad právních předpisů zaměřených na inovace, financování a konkurenceschopnost;

22. vyzývá Komisi, aby přehodnotila dopad, který budou mít připravované právní předpisy zaměřené na malé a střední podniky, průmysl a inovace, na začínající podniky, přičemž by zohlednila zvláštní potřeby a charakteristické prvky začínajících podniků;
23. naléhavě vyzývá Komisi, aby do konzultačních postupů pro nové legislativní iniciativy zahrnula odvětví začínajících a rychle se rozvíjejících podniků s cílem zajistit, aby navrhovaná opatření odpovídala jejich potřebám, umožňovala růst a byla nezbytná k podpoře inovací v EU a k posílení průmyslové a technologické konkurenceschopnosti EU;
24. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi a vládám členských států.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Analýza začínajících podniků a specifických výzev

Začínající a rychle se rozvíjející podniky hrají zásadní úlohu při podpoře inovací, vytváření pracovních míst a hospodářského růstu v EU. Čelí však četným výzvám, které jim brání v tom, aby se dále rozvíjely a rozšiřovaly.

1. Omezený přístup k financování: Přístup ke kapitálu zůstává pro začínající a rychle se rozvíjející podniky významnou překážkou. Mnohé z nich mají potíže se zajištěním počátečních investic, zejména rizikového a rozvojového kapitálu, které mají zásadní význam pro rozšíření jejich činnosti, vývoj produktů a vstup na nové trhy. Chtějí-li Komise a členské státy začínající a rychle se rozvíjející podniky podpořit, musí posílit mechanismy financování a vytvořit příznivé prostředí pro soukromé investory.

2. Dopady regulační zátěže: Začínající podniky často čelí složitým a příliš zatěžujícím předpisům, které brání jejich růstu. Dodržování předpisů týkajících se ochrany údajů, práv spotřebitelů, duševního vlastnictví a zdanění by mohlo být pro podniky v počáteční fázi s omezenými zdroji náročné. Pro vytvoření příznivého prostředí má zásadní význam zjednodušení právních předpisů, zavedení jasných pokynů a poskytování regulační podpory přizpůsobené potřebám začínajících podniků.

3. Získávání talentů: Začínající podniky potřebují kvalifikovanou pracovní sílu, která bude hnací silou inovací a růstu. Přilákání a udržení talentů však může být pro tyto podniky obtížné, neboť v tomto ohledu čelí konkurenci zavedených společností a mají omezené zdroje na to, aby vyplácely konkurenceschopné odměny. Klíčovými kroky k řešení nedostatku talentů je posílení podnikatelského vzdělávání a podpora digitálních dovedností v EU.

4. Přístup na trh a hospodářská soutěž: Rozšiřování za hranice států má zásadní význam pro vstup začínajících a rychle se rozvíjejících podniků na větší trhy a pro posílení jejich mezinárodní konkurenceschopnosti. Vyznat se v různých právních předpisech a překonávat kulturní bariéry a výzvy specifické pro daný trh však může být náročné. Komise a členské státy by měly usnadnit přeshraniční operace harmonizací předpisů, poskytováním podpory pro vstup na trh a prosazováním mezinárodní spolupráce.

5. Inovační ekosystém a podpůrné struktury: Pro úspěch začínajících podniků má zásadní význam vytvoření podpůrného ekosystému. Přístup k podnikatelským inkubátorům, urychlovačům, mentorským programům a příležitostem k vytváření sítí pomáhá začínajícím podnikům rozvíjet jejich produkty, navazovat kontakty s investory a získávat poznatky o trhu. Posílení stávajících podpůrných struktur, podpora spolupráce mezi začínajícími podniky a zavedenými společnostmi a podpora sdílení znalostí jsou základními prvky prosperujícího ekosystému začínajících podniků.

ZÁVĚR

Aby bylo možné plně využít potenciál začínajících a rychle se rozvíjejících podniků při podpoře inovací a posílení průmyslové a technologické konkurenceschopnosti EU, je třeba přijmout komplexní opatření. EU může podpořit příznivé prostředí pro rozvoj těchto podniků

tím, že bude řešit výzvy, jako je omezený přístup k financování, regulační zátěž, získávání talentů a přístup na trh. Zásadní je, aby Komise, členské státy a příslušné zúčastněné strany spolupracovaly na provádění cílených politik a v konečném důsledku posílily postavení EU jako světového lídra v oblasti inovací a technologií.